

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ บุคคลซึ่งใช้น้ำในบริเวณใกล้เคียงและอยู่ในเขตลุ่มน้ำเดียวกันมีสิทธิรวมตัวกันจดทะเบียนก่อตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำเพื่อประโยชน์ร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในหมู่สมาชิกขององค์กรผู้ใช้น้ำ ประกอบกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ด้านการเมืองการปกครอง และแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่ยึดหลักว่าบุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำขอแสดงถึงเจตจำนงในการเคารพสิทธิมนุษยชน และต้องการยกระดับสิทธิมนุษยชนให้ดียิ่งขึ้น จึงประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนกรมทรัพยากรน้ำ โดยคณะผู้บริหารและบุคลากรของกรมทรัพยากรน้ำ พึงยึดถือเป็นแนวปฏิบัติโดยทั่วกัน ดังนี้

๑. สร้างความตระหนักและเคารพต่อสิทธิมนุษยชนให้แก่คณะผู้บริหาร และบุคลากรของกรมทรัพยากรน้ำ โดยปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนที่คำนึงถึงความเท่าเทียม ไม่กระทำการอันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และหลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๒. สนับสนุนเจตจำนงการเคารพสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และมาตรการการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการแสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๔. ให้คำปรึกษาแก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมถึงช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน

๕. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ รวมถึงจัดทำช่องทางในการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน จากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖. คุ่มครอง...

๖. คู่้ครอง เคารพสิทธิมนุษยชนของบุคลากรอย่างเคร่งครัด เช่น การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีมนุษยธรรมทั้งด้านความปลอดภัย สุขลักษณะ และอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยที่จำเป็น รวมถึงจัดให้มีหลักสูตรอบรมเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยถือว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีค่าขององค์กร

๗. มุ่งมั่น รักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน

กรมทรัพยากรน้ำ จึงได้จัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นมาตรฐานและเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์กรและบุคลากรทุกคน พึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ควบคู่กับกฎ ข้อบังคับอื่นๆ อย่างทั่วถึง

(ลงชื่อ).....

(นายภาดล ถาวรกฤษรัตน์)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

วันที่ ๑๐ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2570)											
ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม											
เสาที่ 1 หน้าที่ของของภาครัฐ											
1	การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบนโยบาย และมาตรการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และเสนอร่าง กฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนอย่างแท้จริงในการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับ ผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ	1. มีการทบทวน/ ปรับปรุง/ เสนอ/ แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ ที่เกี่ยวข้อง	1. ทบทวนยกร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาต ประกอบกิจการประปาสัมปทาน	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	กนก.	ทุก หน่วยงาน
22	กระบวนการมี ส่วนร่วมของ ประชาชนและ การพัฒนา ศักยภาพชุมชน	2.1 จัดให้มีการหารือและรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ การรับฟังความคิดเห็นนั้นจะต้องประกันว่าผู้ ได้รับผลกระทบสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมใน กระบวนการดังกล่าวได้อย่างแท้จริง และ ได้รับข้อมูลครบถ้วน รอบด้าน ในภาษา ที่เข้าใจ ทั้งในรูปแบบออนไลน์และในพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบเพื่อประกันการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย และดำเนินการตั้งแต่ ขั้นการกำหนดนโยบาย ก่อนเข้าไปดำเนิน	2. ร้อยละของ โครงการ/ กิจกรรมที่ จัดขึ้นเพื่อรับฟังความ คิดเห็นของประชาชน	2. กำหนดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและ มีการยอมรับของประชาชนใน พื้นที่ก่อนดำเนินการภายใต้ โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟู แหล่งน้ำตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการมี ส่วนร่วมของประชาชน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ทุก หน่วยงาน	-

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
		โครงการใดๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีบทบาทในการกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์ของพื้นที่และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ รวมถึงการพิจารณากำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดโครงการเพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังความเห็นต่าง ๆ ทั้งภายใต้กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายอื่น ๆ									
		2.2 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ และชุมชนที่ดำเนินการ ทั้งก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังจบโครงการ โดยให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง ทั้งช่องทาง offline และ online*	3. ร้อยละของโครงการขนาดใหญ่ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	3. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขนาดใหญ่ให้ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ทุก หน่วยงาน	-
		2.3 ร่วมกันจัดทำคู่มือส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลแก่ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงการเข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับ	4. คู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการของภาครัฐ และ	4. ทบทวนคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และช่องทางการเผยแพร่	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	กพท. 1 กอน.	ทุก หน่วยงาน

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
		ช่องทางการขอรับบริการ และการเยียวยา โดยการบูรณาการองค์ความรู้ของทุกภาคส่วน ดำเนินการปรับปรุงให้คู่มือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายอยู่เสมอ และเผยแพร่ในวงกว้าง	ช่องทาง การเผยแพร่ ที่มีการ ทบทวนทุกปี								
3	การบริหารจัดการ ที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยมีประชาชน เป็นศูนย์กลาง	3.1 พิจารณาจัดตั้งกลไกตรวจตรา เฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ กรณีการละเมิดสิทธิ ในที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาคธุรกิจ ซึ่งมีชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม	5. มีแนวปฏิบัติ ระเบียบ กลไกในการ เฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบเพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายใน องค์กรหรือ ผู้รับบริการ อย่าง น้อย 1 แนวทาง	5. กำหนดแนวปฏิบัติ ระเบียบ กลไกในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิด การละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายในองค์กรหรือ ผู้รับบริการ โดยภาคธุรกิจ ซึ่งมี ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	กพร.	ทุก หน่วยงาน
		3.2 ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายและ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและ ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ สิทธิในที่อยู่ อาศัย สิทธิในอาหาร สิทธิในการเข้าถึงที่ดิน	6. โครงการ/ กิจกรรมส่งเสริมการ บังคับใช้กฎหมาย ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	6. งานส่งเสริมและบังคับใช้ กฎหมายตามพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการ ประปาสัมปทาน	1 โครงการ / กิจกรรม	1 โครงการ / กิจกรรม	1 โครงการ / กิจกรรม	1 โครงการ / กิจกรรม	1 โครงการ / กิจกรรม	กจน. กอน. กนก. สทน. 1-11	

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
		ของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งสนับสนุนบทบาทสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสมและมีสิทธิทางเพศและชาติพันธุ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	7. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7. งานส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	กอน.	สทน. 1-11
4	การจัดการที่ดิน และน้ำ	4.1 มีมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเหมาะสม โดยการพัฒนาจัดสรรน้ำให้กับภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นธรรมและเพียงพอ ก่อนดำเนินการผันน้ำไปยังพื้นที่อุตสาหกรรม โดยรวมถึงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเขต EEC	8. มีมาตรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	8. ศึกษาแนวทางการจัดทำนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้ใช้น้ำประเภทที่สองและสาม ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 4	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	กจน.	-
		4.2 พัฒนากลไกการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	9. ร้อยละความสำเร็จของการโครงการในการดูแลด้านการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคมและคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ	9. งานนิเทศติดตามผลการบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	สทน. 1 / สทน. 9	-

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
			10. โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ไม่ต่ำกว่า 1 โครงการ ต่อปี	10. โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	สทน. 1-11	-
			11. จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	11. พัฒนากลไกการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	1 แห่ง	กอน. 1-11	สทน. 1-11
			12. ร้อยละความสำเร็จของการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า น้ำป่าไหลหลาก ดินถล่มหันท่วงที่ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทุกพื้นที่และถิ่นทุรกันดาร	12. พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัยน้ำป่าไหลหลากครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ และถิ่นทุรกันดาร	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	กวพ. 1-11	สทน. 1-11

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
5	การร้องเรียน	5.1 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในวงกว้างทราบถึงช่องทาง/กลไกร้องเรียนและร้องทุกข์ในกรณีที่พบเห็นหรือได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะในบริบทชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีการรักษาความลับ และมีหลายภาษาหรือมีผู้ประสานงานด้านภาษาให้ผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ เข้าถึงได้ และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งสามารถติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ	12. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรับทราบถึงช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ กรณีได้รับผลกระทบในบริบทที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากการประกอบธุรกิจ	12. พัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรับทราบถึงช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์	8 ช่อง ทาง	8 ช่อง ทาง	8 ช่อง ทาง	8 ช่อง ทาง	8 ช่อง ทาง	สลก.	ทุก หน่วยงาน
6	การเยียวยา	6.1 กำหนดช่องทางและมาตรการการเยียวยา สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ โดยการชดเชยเยียวยาต้องรวดเร็ว เป็นธรรม และเป็นไปตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	13. มีแนวปฏิบัติระเบียบ หรือ แนวทางการดำเนินงานขององค์กรในการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อ	13. กำหนดแนวปฏิบัติ ระเบียบหรือแนวทางการดำเนินงานขององค์กรในการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายในองค์กรหรือผู้รับบริการ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	กพร.	ทุก หน่วยงาน

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
		6.2 วางแผนการเยียวยาตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนโครงการเพื่อกำหนดงบประมาณเยียวยาสำหรับโครงการแต่ต้น โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวได้	บุคลากรภายในองค์กรหรือผู้รับบริการ อย่างน้อย 1 แนวทาง 14. มีการพัฒนาช่องทางและมาตรการการเยียวยา สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ	14. จัดทำ ทบทวน คู่มือ/แนวปฏิบัติในการเยียวยาสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	กพร.	ทุก หน่วยงาน
ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ											
7	การส่งเสริมการลงทุน	1.1 กำหนดให้มีการศึกษาและประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการที่เกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกรณีที่มีการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดทำโครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่ของรัฐ รวมถึง	15. รายงานผลการศึกษาการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินการ	15. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (มูลค่า 500 ล้านบาทขึ้นไป)	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	1 ฉบับ	กพท.1 กพท.2	ทุก หน่วยงาน

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
		กรณีที่รัฐมอบหมายหน้าที่ให้ภาคเอกชน ดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวแทน	โครงการ ขนาดใหญ่								
แผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5											
แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม											
8	อบรมด้านสิทธิ มนุษยชน	รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชน และให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และ สอดคล้องหลักการสิทธิมนุษยชน	16. ร้อยละของ บุคลากรทั้งหมดที่ ผ่านการอบรม ถ่ายทอดความรู้ ด้านสิทธิมนุษยชน	16.1 จัดสัมมนา อบรม ถ่ายทอด ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน 16.2 มอบหมายให้ข้าราชการ ใหม่/เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ผ่านระบบ e-Learning ใน หลักสูตรสิทธิมนุษยชนกับการ ปฏิบัติงาน 16.3 พัฒนาสื่อเว็บไซต์เพื่อ เผยแพร่ด้านสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ 10	ร้อยละ 20	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40	ร้อยละ 50	กพร./ สลก.	ทุก หน่วยงาน
9	มาตรการ กลไก หรือกระบวนการ ในการเจรจา ประนีประนอม ระหว่างภาครัฐ และประชาชน	รัฐควรสร้างมาตรการ กลไกหรือ กระบวนการในการเจรจา ประนีประนอม ระหว่างภาครัฐและประชาชนที่ชัดเจนและ จัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาฟื้นฟูอาชีพ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบาย สาธารณะของภาครัฐ	17.1 คู่มือ มาตรการ กลไกหรือ กระบวนการในการ เจรจา ประนีประนอม ระหว่างภาครัฐและ ประชาชน 2 ฉบับ	17. กำหนด ทบทวน มาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการ เจรจาประนีประนอมระหว่าง ภาครัฐและประชาชน	2 ฉบับ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	กพท. 1 กอน.	ทุก หน่วยงาน

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย					หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					2566	2567	2568	2569	2570	หลัก	สนับสนุน
			17.2 ร้อยละของ จำนวนแผนงาน/ โครงการที่เกิดข้อ ขัดแย้งและได้ ดำเนินการตาม มาตรการ กลไกหรือ กระบวนการในการ เจรจา ประนีประนอม ระหว่างภาครัฐและ ประชาชน								

ทั้งนี้ สำหรับประเด็นรัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่างๆ ให้ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชนได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระและประเด็นรัฐควรส่งเสริมบทบาทขององค์กร ส่วนปกครองท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ในการมีส่วนร่วมการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ได้กำหนดกิจกรรม และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) แล้ว

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2570)									
ประเด็นชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม									
เสาที่ 1 หน้าที่ของของภาครัฐ									
1	การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎ ระเบียบนโยบาย และมาตรการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และเสนอร่าง กฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ เกี่ยวกับ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนอย่างแท้จริงในการจัดการที่ดิน แหล่งน้ำ สภาพภูมิอากาศทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับ ผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ	1. มีการทบทวน/ ปรับปรุง/ เสนอ/ แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการ ที่เกี่ยวข้อง	1. ทบทวนยกร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องภายใต้ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาต ประกอบกิจการประปาสัมปทาน	1 ฉบับ	กนก.	ทุก หน่วยงาน		
22	กระบวนการมี ส่วนร่วมของ ประชาชนและ การพัฒนา ศักยภาพชุมชน	2.1 จัดให้มีการหารือและรับฟังความ คิดเห็นของประชาชน รวมถึงกลุ่มชาติ พันธุ์ต่างๆ การรับฟังความคิดเห็นนั้น จะต้องประกันว่าผู้ได้รับผลกระทบ สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าวได้อย่างแท้จริง และได้รับข้อมูล ครบถ้วน รอบด้าน ในภาษาที่เข้าใจ ทั้งใน รูปแบบออนไลน์และในพื้นที่ที่ได้รับ ผลกระทบเพื่อประกันการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่าย และดำเนินการตั้งแต่	2. ร้อยละของโครงการ/ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรับ ฟังความคิดเห็นของ ประชาชน	2. กำหนดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและ มีการยอมรับของประชาชนใน พื้นที่ก่อนดำเนินการภายใต้ โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟู แหล่งน้ำตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการมี ส่วนร่วมของประชาชน	ร้อยละ100	ทุก หน่วยงาน	-		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
		ขั้นการกำหนดนโยบาย ก่อนเข้าไปดำเนินโครงการใดๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีบทบาทในการกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์ของพื้นที่และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ รวมถึงการพิจารณา กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดโครงการเพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังความเห็นต่าง ๆ ทั้งภายใต้กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายอื่น ๆ							
		2.2 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ และชุมชนที่ดำเนินการ ทั้งก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังจบโครงการ โดยให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง ทั้งช่องทาง offline และ online*	3. ร้อยละของโครงการขนาดใหญ่ที่มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	3. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการขนาดใหญ่ให้ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	ร้อยละ100	ทุกหน่วยงาน	-		
		2.3 ร่วมกันจัดทำคู่มือส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลแก่ประชาชน เพื่อให้ทราบถึงการเข้าถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยสอดคล้องกับมาตรฐาน	4. คู่มืออธิบายสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการของ	4. ทบทวนคู่มือแจ้งสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการของกรมทรัพยากรน้ำ และช่องทางการเผยแพร่	1 เรื่อง	กพ.น. 1 กอน.	ทุก หน่วยงาน		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
		สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการขอรับบริการและการเยียวยา โดยการบูรณาการองค์ความรู้ของทุกภาคส่วนดำเนินการปรับปรุงให้คู่มือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายอยู่เสมอ และเผยแพร่ในวงกว้าง	ภาครัฐ และช่องทางการเผยแพร่ ที่มีการทบทวนทุกปี						
3	การบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง	3.1 พิจารณาจัดตั้งกลไกตรวจตรา เฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ กรณีการละเมิดสิทธิในที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยภาคธุรกิจ ซึ่งมีชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม	5. มีแนวปฏิบัติระเบียบ กลไกในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายในองค์กรหรือผู้รับบริการ อย่างน้อย 1 แนวทาง	5. กำหนดแนวปฏิบัติ ระเบียบ กลไกในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายในองค์กรหรือผู้รับบริการ โดยภาคธุรกิจ ซึ่งมีชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม	1 ฉบับ	กพร.	ทุกหน่วยงาน		
		3.2 ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและชุมชน ที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ สิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิในอาหาร สิทธิในการ	6. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6. งานส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 การอนุญาตประกอบกิจการประปาสัมปทาน	1 โครงการ/กิจกรรม	กจน. กอน. กนก. สทน. 1-11	ทุกหน่วยงาน		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
		เข้าถึงที่ดิน ของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งสนับสนุนบทบาทสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสมและมีสิทธิทางเพศและชาติพันธุ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นที่พืชรักษาธรรมชาติและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	7. โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7. งานส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1 แห่ง	กอน.	สทน. 1-11		
4	การจัดการที่ดินและน้ำ	4.1 มีมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเหมาะสม โดยการพิจารณาจัดสรรน้ำให้กับภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นธรรมและเพียงพอ ก่อนดำเนินการผันน้ำไปยังพื้นที่อุตสาหกรรมโดยรวมถึงในพื้นที่ภาคตะวันออกในเขต EEC	8. มีมาตรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	8. ศึกษาแนวทางการจัดทำนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะของผู้ใช้น้ำประเภทที่สองและสาม ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 4	1 เรื่อง	กจน.	-		
		4.2 พัฒนากลไกการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	9. ร้อยละความสำเร็จของการโครงการในการดูแลด้านการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคมและคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ	9. งานนิเทศติดตามผลการบำรุงรักษาและตรวจสอบคุณภาพพระบบผลิตน้ำดื่มในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ	ร้อยละ100	สทน. 1 / สทน. 9	-		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
			10. โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ไม่ต่ำกว่า 1 โครงการต่อปี	10. โครงการพัฒนาและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบนพื้นที่สูงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ	1 แห่ง	สทน. 1-11	-		
			11. จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	11. พัฒนากลไกการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรน้ำสาธารณะแบบประชาชนมีส่วนร่วม	1 แห่ง	กอน. 1-11	สทน. 1-11		
			12. ร้อยละความสำเร็จของการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าน้ำป่าไหลหลาก ดินถล่ม ทันทีที่ ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทุกพื้นที่และถิ่นทุรกันดาร	12. พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัยน้ำป่าไหลหลากครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศ และถิ่นทุรกันดาร	ร้อยละ 80	กวพ. 1-11	สทน. 1-11		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
5	การร้องเรียน	5.1 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในวงกว้างทราบถึงช่องทาง/กลไกร้องเรียนและร้องทุกข์ในกรณีที่พบเห็นหรือได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะในบริบทชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีการรักษาความลับ และมีหลายภาษาหรือมีผู้ประสานงานด้านภาษาให้ผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึง กลุ่มชาติพันธุ์ เข้าถึงได้ และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งสามารถติดตามความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ	12. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรับทราบถึงช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ กรณีได้รับผลกระทบในบริบทที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากการประกอบธุรกิจ	12. พัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนรับทราบถึงช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์	8 ช่อง ทาง	สลก.	ทุก หน่วยงาน		
6	การเยียวยา	6.1 กำหนดช่องทางและมาตรการการเยียวยา สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ โดยการชดเชยเยียวยาต้องรวดเร็ว เป็นธรรม และเป็นไปตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	13. มีแนวปฏิบัติ ระเบียบ หรือแนวทางการดำเนินงานขององค์กรในการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อ	13. กำหนดแนวปฏิบัติ ระเบียบ หรือแนวทางการดำเนินงานขององค์กรในการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งต่อบุคลากรภายในองค์กรหรือผู้รับบริการ	1 ฉบับ	กพร.	ทุก หน่วยงาน		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
		6.2 วางแผนการเยียวยาตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนโครงการเพื่อกำหนดงบประมาณเยียวยาสำหรับโครงการแต่ต้น โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวได้	บุคลากรภายในองค์กร หรือผู้รับบริการ อย่างน้อย 1 แนวทาง 14. มีการพัฒนาช่องทางและมาตรการการเยียวยา สำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ	14. จัดทำ ทบทวน คู่มือ/แนวปฏิบัติในการเยียวยาสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาต่างๆ	1 ฉบับ	กพร.	ทุกหน่วยงาน		
ประเด็นการลงทุนระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ									
7	การส่งเสริมการลงทุน	1.1 กำหนดให้มีการศึกษาและประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ หรือ โครงการที่เกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกรณีที่มีการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดทำโครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่ของรัฐ รวมถึงกรณีของรัฐมอบหมายหน้าที่ให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวแทน	15. รายงานผลการศึกษาการประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่	15. การศึกษาประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ (มูลค่า 500 ล้านบาทขึ้นไป)	1 ฉบับ	กพท.1 กพท.2	ทุกหน่วยงาน		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
แผนขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5									
แผนสิทธิมนุษยชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม									
8	อบรมด้านสิทธิมนุษยชน	รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชน และให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องหลักสิทธิมนุษยชน	16. ร้อยละของบุคลากรทั้งหมดที่ผ่านการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน	16.1 จัดสัมมนา อบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน 16.2 มอบหมายให้ข้าราชการใหม่/เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมผ่านระบบ e-Learning ในหลักสูตรสิทธิมนุษยชนกับการปฏิบัติงาน 16.3 พัฒนาสื่อเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ด้านสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ 10	กพร./ สลก.	ทุกหน่วยงาน		
9	มาตรการ กลไก หรือกระบวนการในการเจรจา ประนีประนอมระหว่างภาครัฐและประชาชน	รัฐควรสร้างมาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจา ประนีประนอมระหว่างภาครัฐและประชาชนที่ชัดเจนและจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาฟื้นฟูอาชีพ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายสาธารณะของภาครัฐ	17.1 คู่มือมาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจาประนีประนอมระหว่างภาครัฐและประชาชน 2 ฉบับ 17.2 ร้อยละของจำนวนแผนงาน/โครงการที่เกิดข้อ	17. กำหนด ทบทวน มาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจาประนีประนอมระหว่างภาครัฐและประชาชน	2 ฉบับ	กพน. 1 กอน.	ทุกหน่วยงาน		

ที่	ประเด็น	กิจกรรมในแผนระดับชาติ	ตัวชี้วัด	กิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานดำเนินการรองรับ ตามแผนปฏิบัติการฯ	เป้าหมาย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ		ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
						หลัก	สนับสนุน		
			ชัดแจ้งและได้ ดำเนินการตาม มาตรการ กลไกหรือ กระบวนการในการ เจรจาประนีประนอม ระหว่างภาครัฐและ ประชาชน						

ทั้งนี้ สำหรับประเด็นรัฐควรให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เปิดโอกาสและจัดช่องทางต่างๆ ให้ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชนได้นำเสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระและประเด็นรัฐควรส่งเสริมบทบาทขององค์กร ส่วนปกครองท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ในการมีส่วนร่วมการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ได้กำหนดกิจกรรม และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) แล้ว